

Posvet

POŽARNA STRAŽA

priporočila in izvajanje

Pekre, 20. november 2012

**Normativne zahteve pri organiziranju in
izvajanju požarne straže**

Milivoj Dolščak

Predpisi, ki urejajo požarno stražo

- ▶ Zakon o varstvu pred požarom /ZVPoz-UPB1/ Ur.l. RS, št. 3/2007, 9/2011, 83/2012
- ▶ Zakon o gasilstvu /ZGas-UPB-1/ Ur.l. RS, št. 113/2005
- ▶ Pravila gasilske službe Ur.l.RS, št. 52/2010
- ▶ Pravilnik o usposabljanju in pooblastilih za izvajanje ukrepov varstva pred požarom Ur.l. RS, št. 32/2011, 61/2011
- ▶ Uredba o varstvu pred požarom v naravnem okolju Ur.l.RS.št, 4/2006
- ▶ Pravilnik o požarnem redu Ur.l.RS.št, 52/2007, 34/2011, 101/2011
- ▶ Pravilnik o metodologiji za ugotavljanje ocene požarne ogroženosti Ur.l.RS, št. 70/96, 5/1997
- ▶ Pravilnik o ukrepih varstva pred požarom v progovnem in požarnovarnostnem pasu železniške proge in na tirnih vozilih z odprtim kuriščem Ur.l.RS.št, 72/2009
- ▶ Zakon o javnih zbiranjih /ZJZ-UPB5/ Ur.l.RS.št, 64/2011
- ▶ Pravilniku za izvajanje Zakona o javnih zbiranjih Ur.l.RS.št, 117/02, 48/2010
- ▶ Pravilnik o izvajanju ognjemetov Ur.l.RS.št, 103/2005, 85/2012
- ▶ Zakon o eksplozivih in pirotehničnih izdelkih /ZEPI/ Ur.l.RS.št, 35/2008

Ukrepi varstva pred požarom v stavbah

- ▶ **Ukrepi pri prostorskem načrtovanju**
 - ▶ **Gradbeno tehnični ukrepi**
 - ▶ **Organizacijski ukrepi**
- } Načrtovanje in gradnja objekta
- } Uporaba objekta

Organizacijski ukrepi VP

- ▶ Požarni red in izvleček požarnega reda
- ▶ Požarni načrt
- ▶ Evakuacijski načrt
- ▶ Preizkušanje, servisiranje in vzdrževanje opreme in sredstev
- ▶ Usposabljanje zaposlenih
- ▶ **Požarna straža**
- ▶ **Določitev za gašenje usposobljenih oseb**
- ▶ Požarno varovanje
- ▶ Izvajanje praktičnega usposabljanja za izvedbo evakuacije
- ▶ Imenovanje odgovorne osebe za gašenje začetnih požarov in izvajanje evakuacije
- ▶ Imenovanje pooblaščenih oseb za izvajanje ukrepov VP

Požarni red ureja

1. organizacijo varstva pred požarom, zlasti naloge in odgovornosti zaposlenih oziroma stanovalcev pri preprečevanju nastanka požara (**določitev za gašenje usposobljenih oseb**);

2. ukrepe varstva pred požarom, ki jih zahtevajo delovne in bivalne razmere, kot so prepoved kajenja, uporaba odprtega ognja ali orodja, ki iskri, tam kjer je to prepovedano;

3. odstranjevanje vseh gorljivih snovi, ki niso potrebne za nemoten potek dela iz požarno ogroženih prostorov;

4. podatek o predvidenem številu uporabnikov glede na namembnost stavbe oziroma prostorov v njej;

5. ukrepe zaradi nevarnosti eksplozije, gorljivih odpadkov, električnih, plinskih naprav in drugih virov vžiga;

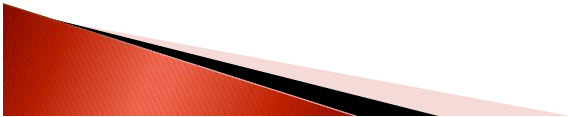
Požarni red

6. ukrepe za varno evakuacijo in hitro intervencijo;

7. druge preventivne in aktivne ukrepe varstva pred požarom, način in kontrolo izvajanja teh ukrepov;

8. navodila za ravnanje v primeru požara, zlasti naloge in postopke za ukrepanje zaposlenih, obiskovalcev ali gostov oziroma stanovalcev ob nastanku požara, podatke o službah, ki jih je treba obvestiti o požaru ter naloge in odgovornosti zaposlenih oziroma stanovalcev po požaru **POZOR !**
Požarna straža – Zunanji izvajalci

9. vrste in načine usposabljanja zaposlenih oziroma stanovalcev.

Vsebina navodil za ravnanje v primeru požara

1. organizacijo varstva pred požarom, vključno z nalogami in odgovornostmi;
2. preventivne ukrepe in postopke za preprečevanje nastanka požara;
3. postopke in naloge v primeru požara;
4. postopke in naloge po požaru.

En izvod navodil morajo dobiti tudi izvajalci del.

Kdo organizira požarno stražo ?

1. kdor pretaka količine nad **10 m³** lahko vnetljivih snovi in gorljivih plinov;
2. kdor vari, uporablja odprt plamen ali orodje, ki pri uporabi proizvaja iskre, v prostoru, ki je nevaren za požar in ni posebej prilagojen za ta opravila (**vroča dela**);
3. prireditelj javnega shoda ali prireditve, na kateri je nevarnost, da izbruhne požar ali pride do eksplozije;
4. lokalna skupnost, lastnik oziroma upravljalec gozda ali drugega zemljišča, ko je razglašena povečana nevarnost požarov v naravnem okolju.

Kdo lahko izvaja požarno stražo ?

- ▶ Požarno stražo lahko opravljajo le gasilci v skladu z zakonom o gasilstvu
- ▶ Pri pretakanju in vročih delih tudi za gašenje usposobljene osebe, če ne gre za opravljanje del v objektih z najmanj **srednjo do povečano požarno ogroženostjo ali v objektih, v katerih se zbira več kot 100 ljudi.**
- ▶ Požarna straža se mora izvajati, dokler traja povečana požarna nevarnost.

Usposabljanje za gašenje usposobljenih oseb

- ▶ Usposabljajo se po programih, ki so predpisani za zaposlene,
- ▶ Poleg tega pa še na podlagi programa, ki zajema najmanj **vsebine osnov gorenja in gašenja**, upoštevaje delovne razmere pa še vsebine;
 - nevarnosti za nastanek požara
 - preventivni in aktivni ukrepi VP
 - uporaba sistemov APZ
 - uporaba naprav, opreme in sredstev za gašenje
- ▶ obdobjo usposabljanje za gašenje usposobljenih oseb se izvaja vsake **3. leta**, če ni novosti le praktični preizkus

Usposabljanje zaposlenih delavcev

Vse zaposlene se mora **pred nastopom dela in ob spremembah na delovnem mestu** usposobiti na podlagi programa z naslednjimi temami;

- ▶ **normativne, strokovne in druge podlage**
- ▶ **osnove gorenja in gašenja**
- ▶ **nevarnosti za nastanek požara**
- ▶ **opremi, napravah in sredstvih za VP in gašenje začetnih požarov**
- ▶ **izvajanje preventivnih in aktivnih ukrepov varstva pred požarom**

Usposabljanje za gašenje usposobljenih oseb

- ▶ Za udeležence je obvezen tudi preizkus teoretičnih in praktičnih znanj
- ▶ Na usposabljanje se lahko napoti le osebe, ki so psiho fizično spodobne opravljati operativne gasilske naloge požarne straže (vrsta ugotavljanja zdravstvene sposobnosti ni določena, možno uporabiti pravilnik o ugotavljanju zdravstvene sposobnosti operativnih gasilcev ali splošne predpise za ugotavljanje zdravstvene sposobnosti)

Kateri gasilci lahko opravljajo požarno stražo ?

- ▶ Požarno stražo opravljajo na območju občine tisti gasilci in gasilske enote, ki izvajajo javno gasilsko službo na območju te občine, če z operativnim gasilskim načrtom občine ni določeno drugače.
- ▶ Stroški izvajanja gasilskih operativnih nalog po tem členu bremenijo lastnika ali upravljalca objekta in premoženja oziroma organizatorja javne prireditve.
- ▶ Požarna straža sodi med operativne gasilske naloge.
- ▶ Požarno stražo lahko opravljajo le operativni gasilci oziroma gasilske enote.

Izvajanje požarne straže v pasu železniške proge

- ▶ upravljalec železnice je dolžan v obdobju razglašene požarne ogroženosti naravnega okolja, organizirati požarno stražo na **požarno ogroženem območju**, z nalogo poostrelega opazovanja in javljanja morebitno nastalega požara
- ▶ požarno ogrožena območja in posameznih odsekov z veliko oziroma zelo veliko požarno ogroženostjo določi upravljalec v sodelovanju s prevozniki in Zavodom za gozdove Slovenije
- ▶ ukrepi veljajo za progovni oziroma požarnovarnostni pas, ki znaša 6 m v naselju in 8 m izven naselja, od osi skrajnih tirov
- ▶ požarno stražo lahko opravljajo le gasilci v skladu z zakonom o gasilstvu
- ▶ v letu 2012 je bil o tem med pristojnimi gasilskimi zvezami in slovenskimi železnicami podpisan ustrezen sporazum

Javne prireditve za katere se izda dovoljenje

- ▶ na javni cesti, če predstavlja izredno uporabo ceste;
- ▶ za mednarodno športno prireditvev in člansko tekmovanje v kolektivnih športih, če na njem sodeluje vsaj en klub prve državne lige;
- ▶ **na katerih se uporablja odprt ogenj oziroma predmeti ali naprave, zaradi katerih je lahko ogroženo življenje ali zdravje ljudi, oziroma premoženje;**
- ▶ na katerih se pričakuje več kot 3000 udeležencev.

Požarna straža na javnih prireditvah

- ▶ Dovoljenje za prireditev mora organizator pridobiti od upravne enote;
- ▶ V vlogi za prijavo morajo biti določeni tudi ukrepi za zagotavljanje požarne varnosti;
- ▶ **Kot uporaba odprtega ognja se šteje** kurjenje in sežiganje predmetov na urejenih priložnostnih kuriščih, uporaba bakel, sveč in podobnih izdelkov ali drugih gorljivih predmetov in snovi, pri katerih ogenj ni zavarovan;

Požarna straža na javnih prireditvah

- ▶ **Predmeti, zaradi katerih je lahko ogroženo življenje ali zdravje ljudi oziroma premoženje** so ognjemetni izdelki kategorij 3 in 4 in pirotehnični izdelki kategorij P2 in T2, ki jih po zakonu, ki ureja eksplozive in pirotehnične izdelke, lahko kupuje, poseduje ali uporablja samo pravna oseba in podjetnik, ki ima dovoljenje za promet s pirotehničnimi izdelki, ter vsi drugi predmeti, ki jih organizator uporablja pri izvedbi programa prireditve oziroma jih uporabljajo udeleženci, če je zaradi njihove uporabe lahko ogroženo življenje ali zdravje udeležencev ali tudi drugih ljudi oziroma premoženje;
- ▶ Na podlagi pravilnika o izvajanju zakona o javnih prireditvah mora v prijavi navesti tudi uporabo odprtega ognja in priložiti dokazilo o pisni obvestitvi lokalne skupnosti o prireditvi;
- ▶ Seznam javnih prireditev se objavi tudi na spletnih straneh gov.si, e-uprava.

Požarna straža v naravnem okolju

- ▶ **Občina mora** v sodelovanju z lastniki, zakupniki ali drugimi uporabniki zemljišč, v času, ko je razglašena velika ali zelo velika požarna ogroženost, na podlagi občinskih načrtov varstva pred požarom, načrtov zaščite in reševanja ob velikih požarih v naravi ali na podlagi načrta varstva pred požarom za gozdove **organizirati požarno stražo**, ki lahko ob morebitnem vžigu v čim krajšem času začne gasiti.
- ▶ Občina mora ob razglašeni veliki in zelo veliki požarni ogroženosti na svojem območju organizirati opazovanje in obveščanje o nevarnosti požarov, pri tem med drugimi sodelujejo tudi gasilci in to lahko izvajajo tudi v obliki **gasilske patrulje**.

Požarna straža v naravnem okolju

- ▶ pristojna izpostava URSZR izjemoma lahko dovoli kurjenje ali sežiganje v naravnem okolju v obdobju, ko je razglašena velika ali zelo velika požarna ogroženost, pravnim in fizičnim osebam, ki gospodarijo z gozdovi, vendar le na predhodno zavarovanih mestih ter **ob organizirani požarni straži**.
- ▶ požarno stražo lahko tudi v tem primeru opravljajo **le gasilci**.

Globe zaradi neizvajanja požarne straže

Z globo 1.300 do 20.000 € se kaznuje pravna oseba;

- ▶ ki pretaka količine nad 10 m³ lahko vnetljivih snovi ali gorljivih plinov ali vari, uporablja odprt plamen ali orodje, ki pri uporabi proizvaja iskre, ali prireja javni shod ali prireditev, na kateri je nevarnost, da izbruhne požar ali pride do eksplozije, in ne organizira požarne straže ali je ne izvaja ves čas povečane požarne nevarnosti
- ▶ ne organizira požarne straže, ko je razglašena povečana nevarnost požarov v naravnem okolju ali če je ne izvaja ves čas povečane požarne nevarnosti

Globe v zvezi s požarno stražo

- ▶ organizira požarno stražo tako, da jo opravljajo osebe, ki niso gasilci, oziroma za gašenje usposobljene osebe, če ne gre za opravljanje del v objektih, kjer je več kot srednja do povečana požarna ogroženost ali v objektih, v katerih se zbira več kot 100 ljudi
- ▶ z globo od 600 do 2.000 € se za navedene prekrške kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, lastnik ali uporabnik, ki je fizična oseba ali odgovorna oseba državnega organa ali organa lokalne skupnosti

Hvala za pozornost !

